

KVÆG NYT

NR. 16 22. DEC 2023

GLÆDELIG JUL
VI SES D. 12. JANUAR

Lokalforeninger og strategi bindes tæt sammen i ny organisation

Fremtiden byder på så mange vigtige strategiske beslutninger for kvægbruget, at det kræver direkte indflydelse og forpligtelse fra lokale folkevalgte kvægbrugere. Det er baggrunden for ny organisering.

Bestyrelsen i Landbrug & Fødevarer, Sektor for Kvæg og basisorganisationerne bag sektoren har vedtaget en ny organisering af Sektor for Kvæg, hvor blandt andet valg til sektorbestyrelsen er ændret.

Ændringerne sker bl.a. for at forbinde de lokale foreninger direkte til det strategiske arbejde.

"Vi ændrer organisationen for at skabe mere nærhed til kvægbrugere via lokalforeningerne. Med de dagsordener, som kvægbruget står foran, har vi brug for den stærkest mulige forbindelse mellem den lokale mælke-, oksekøds- og kvægproducent og de strategiske beslutninger," lyder det fra formand for Sektor for Kvæg Christian Lund.

" Hvis man for alvor ønsker indflydelse på, hvordan vores erhverv skal styres igennem de kommende år, vil jeg kraftigt opfordre til, at man engagerer sig i de lokale foreninger og søger indflydelse i det nye forum."

Kvægpolitisk Forum lægger strategien

Som afgørende nyt oprettes et "Kvægpolitisk Forum". Det nye forum mødes halvårligt for at diskutere større politiske dagsordener og vedtager også strategien for Sektor for Kvæg.

Alle lokalforeninger har lige mulighed for at være repræsenteret via en folkevalgt kvægbruger fra deres bestyrelse. Med Kvægpolitisk Forum ska-

bes altså en direkte vej mellem lokale foreninger og strategiske beslutninger, der vil stille kvægbruget enormt stærkt, forklarer Christian Lund.

"Vi har brug for den direkte forbindelse og forpligtelse både til at sikre, at vi strategisk er helt på linje med de lokale udfordringer og til at sikre lokal implementering af strategiske beslutninger," lyder det fra formanden.

Og han har en klar opfordring:

"Kvægpolitisk Forum sætter retningen for dansk kvægbrug. Så hvis man for alvor ønsker indflydelse på, hvordan vores erhverv skal styres igennem de kommende år, vil jeg kraftigt opfordre til, at man engagerer sig i de lokale foreninger og søger indflydelse i det nye forum," lyder det fra Christian Lund.

Samme retning for mælk, kød og avl

Basisorganisationerne bag Sektor for Kvæg – Mejeriforeningen, Landbrug & Fødevarer Oksekød, VikingDanmark og Landbrug & Fødevarer – bakker alle op om organisationsændringerne.

Basisorganisationerne repræsenteres i Kvægpolitisk Forum via folkevalgte kvægbrugere fra mejeri-, slagteri- og kvægavlsorganisationer.

"Det er fuldstændig afgørende, at samtlige organisationer sidder i det samme lokale og lægger strategien. Det sikrer fælles fodslag og samme strategiske retning for mælk, kød og avl," siger Christian Lund.

Sådan arbejder du aktivt med ESG på bedriften

SIDE 2

Snyd ikke dig selv for fradrag for kørsel

SIDE 3

Kan vi avle malkekøer som vi avler grise?

SIDE 4

Fakta: Ny organisering

- Der oprettes et Kvægpolitisk Forum med folkevalgte kvægbrugere fra samtlige lokale foreninger, mejeri-, slagteri-, og kvægavlsorganisationer
- Kvægpolitisk Forum vælger alle seks repræsentanter til sektorbestyrelsen fra landboforeningerne.
- Der vil ikke længere være direkte valg til sektorbestyrelsen på årsmødet som hidtil.
- I den nye sektorbestyrelse får de folkevalgte repræsentanter fra Sektor for Økologi og Dansk Kødkvæg stemmeret, hvilket de ikke har haft tidligere.
- Den nye struktur træder i kraft i forbindelse med første møde i Kvægpolitisk Forum i maj 2024, hvor valg til sektorbestyrelsen også foregår. Den nuværende bestyrelse fortsætter indtil da.
- Forum for rådgivning, som har bestået af DLBR-kvægchefer og repræsentanter fra alle landets kvægudvalg, nedlægges.

Guide:

Sådan arbejder du aktivt med ESG på bedriften

Som landmand har du flere veje til at gøre landbrugsvirksomheden attraktiv for bæredygtig finansiering i fremtiden. En af de vigtigste parametre er, hvordan du arbejder med ESG.

Som landmand kan du komme godt i gang med ESG-arbejdet gennem en række konkrete tiltag, som kan implementeres på din bedrift. SEGES Innovation har udarbejdet fire temaer, som hver indeholder en række indsatser, som du som landmand kan iværksætte.

De fire temaer er:

- 1) Indsigt i rammer for bæredygtig udvikling
- 2) Forudsætninger for bæredygtig udvikling
- 3) Lederskab – indsatser på lang sigt
- 4) Bæredygtig udvikling – indsatser på kort sigt

I boksen nedenfor kan du blive klog på, hvad hvert enkelt tema indeholder, og få en opskrift på at komme godt i gang med ESG-arbejdet.

Når du har styr på de fire temaer, er du godt stillet i forhold til at tage en værdiskabende dialog med din finansieringspartner. På den måde kan du gøre ESG til en værdifuld vej til at gøre bedriften mere bæredygtig og økonomisk robust i fremtiden.

Hvis du vil vide mere, kan du læse artiklen "Sådan arbejder du aktivt med ESG på bedriften" på Landbrugsinfo, hvor de fire punkter foldes ud i flere detaljer.

Fire temaer i dit ESG-arbejde

1. Indsigt i rammer for bæredygtig udvikling

- Søg relevant viden om bæredygtighed, bæredygtig udvikling, CSRD/ESRS og EU-taksonomien
- Søg relevant og gerne dybere viden om ESG-indsatser, virkemidler, ESG-data/rapportering og ESG-ledelsesrapportering
- Spørg dig selv om, hvordan den opsamlede viden vil påvirke såvel dig og din virksomhed i forhold til udfordringer og potentialer på kort og langt sigt.

2. Dine forudsætninger for bæredygtig udvikling

- Afdæk din virksomheds økonomiske robusthed og agilitet
- Sæt mål og retning for virksomhedens bæredygtige udvikling – herunder investeringer og finansiering
- Afdæk din motivation for at igangsætte en bæredygtig udvikling af virksomheden
- Tag stilling til, hvordan din prioritering af arbejdet med bæredygtig udvikling skal være.

3. Lederskab – dine indsatser på lang sigt

- Vær omstillingsparat i forhold til virksomhedsledelse og lederskab – fremtiden byder på mange nye udfordringer og potentialer
- Gennemfør en 360 graders analyse af din virksomhed, dens værdikæde og interessenter
- Udarbejd en virksomhedsstrategi med E-ESG-mål*, der giver retning for den bæredygtige udvikling.

4. Bæredygtig udvikling – dine indsatser på kort sigt

- Søg tværfaglig og holistisk viden og/eller rådgivning på de potentielle bæredygtige tiltag og krav for virksomheden
- Kortlæg og prioriter behårdt de bæredygtige E-ESG-tiltag* i virksomheden
- Gennemfør en dobbelt væsentlighedsvurdering af bæredygtige E-ESG-tiltag* med fokus på både virksomhedens miljø- og samfundsmæssige påvirkning (indefra-ud) og påvirkningen af virksomheden udefra (udefra-ind)
- Vælg mellem en ESG-data/rapportering eller en ESG-ledelsesrapportering.

* E-ESG står for: E = økonomi; E = miljø; S = social; G = governance

VIL DU VIDE MERE: IVAN DAMGAARD, IVD@SEGES.DK

Stald og tal siger ikke alt om dyrevelfærd

Rummelige stalde har generelt bedre dyrevelfærd – men ikke entydigt. Og så er blikket på dyret stadig uundværligt. Det dokumenterer SEGES Innovation i en undersøgelse i 60 besætninger.

Hvor meget betyder stalden for køernes velfærd, når bare pasningen er i orden? Og kan køernes velfærd måles ud fra data fra Kvægdatabasen, eller er andre metoder mere retvisende?

Det har SEGES Innovation undersøgt i 60 danske malkekvægsbesætninger. Og den overordnede konklusion er klar: Rummelige stalde har generelt set bedre dyrevelfærd end stalde med mindre sengebåse og trange gangarealer. Det fortæller dyrlæge Peter Raundal, der står bag undersøgelsen.

"Generelt set viser vores undersøgelse, at det giver rigtig god mening rent velfærdsmæssigt, at køerne har lange sengebåse og brede gangarealer. Fagligt set er det simpelthen bedre rammer for dem," konkluderer han.

Rummelige stalde giver bedre rammer

Undersøgelsen omfattede tre grupper stalde med tre forskellige dimensioner på sengelængde og gangbredde. Gruppe 1 havde de længste senge og bredeste gange, gruppe 3 havde de mindste mål, og gruppe 2 lå derimellem.

Resultaterne viser en stor variation mellem besætningerne inden for samme gruppe af

Der er penge at hente, hvis du optimerer din vognpark til dine faktiske behov for kørsel. Foto: Colourbox

Skattefradrag: Snyd ikke dig selv for fradrag for kørsel

Har din virksomhed udgifter til flere biler, som du bruger både privat og erhvervsmæssigt? Så skal du være ekstra opmærksom på, at du holder bilerne adskilt i skatteregnskabet og laver et kørselsregnskab for hver enkelt bil.

Landmænd har mange forskellige køretøjer i deres vognpark til at dække forskellige behov. Og der er mange muligheder for at sammensætte en vognpark, der passer den enkelte landmand. Hvidpladebiler, gulpladebiler og biler på papegøjeplader er alle muligheder, som har forskellige fordele i forhold til at gøre løsningen mest rentabel.

"Det er vigtigt, at man får afdækket sine behov for privat kørsel og erhvervskørsel i dagligdagen. På den måde er det nemmere at vurdere, hvilket køretøj, man skal vælge" siger Søren Vittarp, skatteekspert og chefkonsulent i

Skattestyrelsen.

"Og så er det altid en god idé at tage en snak med sin revisor for at høre hvilke typer plader og hvilken beregningsmetode, der passer bedst til lige præcis de behov, man har. Der kan være penge at hente, hvis man gør det rigtigt fra starten af," fortæller han.

Papegøjeplader: Husk kørebogen

En populær løsning i landbruget er de såkaldte "papegøjeplader". Hele 11.500 biler i landbruget er forsynet med den karakteristiske nummerplade med gul start og hvid afslutning, der indikerer, at køretøjet må benyttes både privat og erhvervsmæssigt.

Papegøjeplader er en meget udbredt løsning, der alt andet lige gør det lettere at stoppe ved købmanden eller hente sit barn fra børnehaven, end hvis man kørte rundt i en gulpladebil.

Vælger du denne løsning, kan du få skattefradrag for den del af udgifterne, der vedrører

erhvervsmæssig kørsel. Men det kræver, at du fører en kørebog som dokumentation for at få fradragene, lyder det fra skatteeksperten.

"Derudover kan man som noget særligt på papegøjeplader få fuldt momsfradrag for bilens løbende driftsudgifter, selvom bilen anvendes blandet til både erhvervsmæssig og privat kørsel," fortæller Søren Vittarp.

Læs mere på skat.dk/landbrug, hvor du finder meget mere information om fradrag. Her kan du blandt andet under emnet Køretøjer finde en lille film om det at føre kørebog.

Kender du en kvægelev der har gjort det ekstra godt?

Indstil din elev

Hvis en af dine elever har gjort det ekstra godt i år, kan du nu indstille vedkommende til prisen "Årets elev i kvægproduktion 2024".

Årets elev kåres hvert år til kvægkongressen for at hylde de mange elever, der vælger kvægproduktionen som deres karrierevej.

Læs mere om kåringen og indstil din elev på www.kvaegkongres.dk/arets-elev eller ved at scanne QR-koden.

stalde, men at der samlet set er bedre dyrevelfærd i gruppe 1 og 2.

"Variationen inden for grupperne viser, at stalde ikke er det eneste, der betyder noget for dyrevelfærd. Management og øvrige faktorer spiller også ind. Men overordnet set efterlader resultaterne ingen tvivl om, at rummelige stalde giver bedre rammer for velfærd," lyder det fra Peter Raundal.

10 målepunkter på dyrene

Undersøgelsen er baseret på to målemetoder: Dels 16 nøgletal fra Kvægdatabasen om fx dødelighed, celletal og nyinfektioner, dels en nyudvik-

let metode til at måle dyrevelfærd. Sidstnævnte tager udgangspunkt i det enkelte dyr og vurderer i alt 10 punkter som halthed, hårafslid, renhed, og huld. De to metoder er vægtet til et samlet dyrevelfærdsindeks.

En sammenligning af de to metoder viser, at den dyrebaserede metode har en god sammenhæng med det samlede indeks, mens der ikke var sammenhæng til den databaserede.

"Det fortæller os, at vi kan bruge data til at indikere noget, men at det stadig er vigtigt at kigge på det enkelte dyr," siger Peter Raundal.

Da indikatorerne har forskellig indflydelse på dyrevelfærd, blev de vægtet, så halthed for eksempel vægtede dobbelt så tungt som renhed. Foto: SEGs Innovation.

Podcast:

Kan vi avle malkekøer som vi avler grise?

Hvad nu, hvis vi avlede malkekøer lige som man avler grise – altså med opformeringsbesætninger og produktionsbesætninger? Ny podcast debatterer tankeeksperimentet.

Griseavl er i høj grad bygget op omkring specialisering, hvor de rene racer udgør en ganske lille kerne, mens produktionen er baseret på krydsning af kerneracerne. Kvægavl er derimod bygget op om renracet avl på de enkelte bedrifter.

Men hvad nu hvis vi avlede malkekøer lige som man avler grise? Altså med opformeringsbesætninger og produktionsbesætninger?

Hvordan skulle man gribe det an? Hvad ville de økonomiske konsekvenser være? Og ville det have en indflydelse på klimapåvirkningen fra kvægsektoren?

Emnet er til debat i en ny podcast fra SEGES Innovation. I podcasten deltager Julie Brastrup Clasen, postdoc ved Aarhus Universitet og konsulent ved SimHerd, Jacob Stensig, mælkeproducent ved Holstebro og Christian Lund, formand for Landbrug og Fødevarer Kvæg.

VIL DU VIDE MERE:
JAKOB LYKKE VOERGAARD, JALV@SEGES.DK

Lyt til podcasten
"Kan vi avle malkekøer
som vi avler grise"
på Spotify

HAR FÅET VOKSEVÆRK

Det mobile registreringsværktøj EasyCow har fået 10 nye funktioner. Nu kan 'Forrige kælvninger' og 'Kommende kælvninger' også tilgås direkte fra stalden på mobil eller tablet.

Bliv klogere på
EasyCow

10 nye
funktioner

I de seneste måneder er der kommet 10 nye funktioner i EasyCow, og flere er på vej. Vokseværket skyldes i høj grad brugernes store engagement og involvering.

"Udviklingen af EasyCow er drevet af brugernes behov. Vi gør meget ud af at lytte til den feedback, vi får, og herefter finde løsninger. De seneste tilføjelser er blevet til på den måde," siger forretningschef Johannes Frandsen.

"Der skal lyde en stor tak til alle jer, der allerede har delt jeres ønsker. Vi håber, I fortsat vil dele jeres ønsker til nye funktioner, som kan hjælpe jer i hverdagen," tilføjer forretningschefen.

10 nye funktioner i EasyCow

1. Medicin: Vis medicinbeholdning
2. Kælvninger: Listen Forrige kælvninger og Kommende kælvninger
3. Kælvninger: Grafisk visning af Kommende kælvninger
4. Find dyr: Se antal dyr
5. Find dyr: Filter til bedre og hurtigere fremsøgning af dyr
6. Find dyr: Ændring til checkboks
7. Diverse: Vælg din egen startside
8. Reproduktion: Reprolister – Åbne og Inseminerede opdelt på køer og kvier
9. Reproduktion: Registrering af brunst, blødning og drægtighed
10. Reproduktion: Ko-kortet er suppleret med Ønsket udsat og NTM-værdi.

VIL DU VIDE MERE: NINA KLOSTER, NNK@SEGES.DK

Landbrug & Fødevarer
Sektor for Kvæg

SEGES
INNOVATION

SÆT KRYDS I KALENDEREN NU: KVÆGKONGRES 2024

Sæt et stort X i kalenderen til årets kvæggkongres 26-27. februar 2024, så du kan holde dagene fri til branchens store, faglige begivenhed.

Som altid byder kongressen på både ny viden, spændende debatter og masser af netværk. Bag det storstilede arrangement står Landbrug & Fødevarer Kvæg og SEGES Innovation.

TILMELDINGEN
ÅBNER TIL
JANUAR

26.-27. FEBRUAR
MCH HERNING KONGRES-CENTER

KVÆG
KONGRES
2024

Landbrug & Fødevarer
Sektor for Kvæg